
ЧАСТИНА І

І

У п'ятнадцять років я хворів на жовтяницю. Захворів восени, а одужав тільки напровесні. Що холоднішим і похмурішим ставав старий рік, то дужче я знесилювався. Трохи полегшало мені лише після нового року. Січень був теплий, і мати постелила мені на балконі. Я бачив небо, сонце, хмари і чув, як граються на подвір'ї діти. А якось надвечір у лютому почув, як співає дрозд.

Уперше вийшовши надвір після хвороби, я пішов з Блюменштрассе, де ми жили на третьому поверсі збудованої на переламі століть масивної кам'яниці, на Бангофштрассе. Саме там одного понеділка в жовтні по дорозі зі школи додому мене змудило і я виблював. Уже кілька днів я почувався кволим — таким кволим, як ще ніколи в житті. Кожен крок виснажував мене. Коли я піднімався дома чи у школі сходами, то насилу волочив ноги. Їсти

мені зовсім не хотілось. Навіть, коли голодний я сідав за стіл, одразу з'являлася огида. Вранці я прокидався з пересохлим ротом і відчуттям, ніби всі мої нутрощі якось стиснуті і лежать не так у моєму тілі. Я соромився тієї кво-лості і ще дужче засоромився, коли виблював. Такого зі мною теж ще ніколи не траплялося. Мій рот наповнився, я спробував ковтнути те все назад, зціпив вуста, притис руку до рота, але воно прорвалося крізь губи та пальці. Я сперся на стіну, побачив блювотину під ногами й почав душитися ясним слизом.

Жінка, що подбала про мене, діяла майже грубо. Взяла мене за руку й повела через темний коридор на подвір'я. Вгорі від вікна до вікна тягнулись мотузки з білизною. Десь у кутку лежали колоди, з відчинених настіж дверей майстерні долинали вищання пилки, я бачив, як летить тирса. Поблизу дверей, з яких ми вийшли, був кран. Жінка відкрутила його, спершу помила мою руку, а потім, підклавши долоні, хлюпнула мені водою в обличчя. Я обтерся хустинкою.

— Бери друге!

Біля крана стояло два відра, вона схопила одне й набрала води. Я взяв друге й теж набрав води, а потім коридором пішов за нею. Вона широко розмахнулась і вилила

воду на тротуар, змивши блювотину в риштак. Потім узяла моє відро і ще раз змила тротуар.

Жінка випросталась і побачила, що я плачу.

— Хлопче, хлопче! — здивувалась вона і обхопила мене руками.

Я був навряд чи вищий від неї, відчув, як притулились до мене її груди, почув носом у тисняві обіймів свій гидкий віддих та її свіжий піт і не знав, куди подіти свої руки. Плакати я перестав.

Вона запитала, де я живу, занесла відра в під'їзд і завела мене додому. Йшла поряд, несучи однією рукою мій шкільний портфель, а другою притримуючи мене за руку. З Бангофштрасе до моєї вулиці недалеко. Вона йшла швидко і з рішучістю, яка допомагала мені встигати за нею. Довівши мене до нашого будинку, попрощалася.

Того самого дня мати викликала лікаря, і він сказав, що в мене жовтяниця. Згодом я якось розповів матері про ту жінку. Я й не думав, що коли-небудь піду до неї. Але для матері було очевидною річчю, що я, тільки-но зможу, куплю за свої кишенькові гроші букет квітів, представлюся й подякую їй. Отож наприкінці лютого я пішов на Бангофштрасе.

Того будинку на Бангофштрассе нині вже немає. Я не знаю, коли й навіщо його зруйнували. Я багато років не навідувався до свого рідного міста. Новий будинок, споруджений у сімдесяті або вісімдесяті роки, має п'ять поверхів і надбудовану мансарду, на його гладеньких і світлих потинькованих стінах не видніє жодного еркера чи балкона. Численні кнопки від дзвіночків свідчать, що в ньому багато невеличких квартир. Квартир, куди люди входять і звідки виходять, немов сідають у таксі чи виходять із нього. На першому поверсі нині продають комп'ютери, а давніше була парфюмерно-аптечна крамниця, продовольчі товари і пункт прокату відеокасет.

Старий будинок, що був десь такий самий заввишки, мав чотири поверхи, перший поверх був збудований із гладенько обтесаного піщанику а три верхні — з цегли, проте еркери та балкони були з піщанику, всі вікна теж обрамлював піщаник. На перший поверх і на сходовий майданчик вели сходи, вгорі вузькі, а знизу ширші, з кожного боку тягся низенький мур із залізними поручнями, які опустившись до землі, закручувались. Обабіч дверей височіли колони, а з кожного кутка архістилю на